

Prisiminus a.a.

Lietuvos Prezidenta Antaną Smetoną

Jau prabėgo aštuoni metai kaip Lietuva pradėjo vieną iš ryškiausių jos gynėjų ir žymiausių sūnų, pirmutinį ir pastutinį Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną.

Jo valdymo laikotarpis buvo Lietuvos aukso gadyne, kurioje prašvito mokslas, progresas, ir apšvieta, ir Lietuva pajuto, kad jau yra pilnai savystovė. Tiesa, buvo klaidų, bet jas galima prisikaityti prie tų klaidų, kurias kiekvienas žmogus padaro jeigu jisai veikia. Gilumas jo sielos, teisingumas, meilė tėvynei ir jos žmonėms visados pasireiškė jo elgesyje ir darbuotėje. A. A. Prezidentą Smetoną tik ateitis pilnai įvertins ir tada praryškės jo nuopelnų svarba.

Pirmajam pasauliniam kare, kada Lietuvai grėsė badas, vargas, ir ją spaudė pavojus iš visų pusių, du Lietuvos žymūs veikėjai pasiskyrė sau miškinis-kus darbus. Vienas iš jų, Dr. Martynas Ycas, pasiliko Rusijoje, kur per savo gabumus ir pasišventimą įgijo paramą lietuviams pagėgėliams ir jų vaikus išmokslino ir priėmė Lietuvos ateičiai. Kitas, Antanas Smetona, pasiliko Lietuvoje, ir su pagalba pinigų gautų per Dr. Ycą gynė savo brolius nuo bado ir išnykimo.

Pirmam karui pasibaigus, jo mylima tėvynė paskyrė Antaną Smetoną pirmuoju Prezidentu. Jam buvo suteikta vadovybė išgriautos, sunaikintos šalies ir žmonių nuvargintų, nusikriaustų ir neturinčių jokių galimybių savo šalį atstatyti. Su pagalba jo vienminčių, sugrįžusių iš Rusijos pabėgėlių, jiems pavyko įvesti tvarką šalies ūkyje ir padaryti pradžių Lietuvos šalies atkūrimui. Čion buvo reikalinga žmogus tvirtos valios, gilaus pasišventimo ir turintis pilną pasitikėjimą savo tėvynės ateičiai. Toks vyras buvo Antanas Smetona. Jo švelnus ir malonus būdas suteikė galimybės pritraukti kitus Lietuvos patriotas vieningai veikti ir aukotis Lietuvos gerovei.

Bėgyje dvidešimtis dviejų metų Lietuvos laisvės buvo padaryta tokia didelė pažanga, kad visas pasaulis pradėjo stebėtis. Ten kur buvo griuvėsiai, degesiai ir išgriauti ūkiai ir miesteliai, dabar klestėjo gražios sodybos, geri keliai, moderniški miestai ir miesteliai. Seniau būdavo retenybė, kad ūkininko vaikas eitų mokslus. Dabar, tas kuris nebuvo lankęs mokslo tapo išmintimi. Praplito Lietuvoje tūkstančiai mokslinių, atsirado įvairiausių literatinių kūrinių kompozicijų meno ir muzikos srityse, ir išliko naujas kūriny Lietuvos gyvenime, būtent — aukštai pastatyta opera.

Čia nėra užtektinai vietos, kad smulkiai išdėstyti visus pasireiškimus Lietuvos progreso dvidešimties metų laisvės laikotarpyje. Tik tiek galima pridėti, ir dar ypatingai pabrėžti, tiems kurie taip nuožmiai puolė a. a. Prezidentą Smetoną, kad jo darbai atmuša jų visus argumentus, nes rezultatai kalba garsiau negu tušti žodžiai.

Mes, Amerikos Lietuviai, matydami Lietuvos atsikūrimą, iš jos vadovų didžiavomės ir džiugėmės, kad galų gale po tiek daug kančių ir priespaudos Lietuva tapo ne tik laisva, bet kultūringa ir turinti šviesią ateitį.

Bet Europoje jau kilė juodi karo debesiai ir baisūs uraganas traukė visas tautas į savo sukūrį. Netrukus ir Lietuva pateko į tą baisų pavojų. Spalių 11-tą dieną, 1939 m. mus pasiekė žinia, kad Sovietai griežtai pareikalavo garnizonų Lietuvos teritorijoje. Pasauliui buvo ryšku, kad čion yra pirmas kable-

Nr. 4 - tas

WORCESTER, MASS. SAUSIO (JAN.) 26, 1952

Vol. XXXX

Komunistai Atmetė Jungtinių Tautų Taikos Planą

MUNSAN Korea. — Komunistai griežtai atmetė alijantų planą priimti pilną komunistų pasiūlymą paliauboms, jei komunistai sutiktų nestatyti militariškus aerodromus, šiaurinėje Korėjoje. Tuo tarpu, abejos pusės jau yra pasiekę sutartį visuose klausimuose išskyrus aerodromų statymą. Alijantų priėmimas pilnai komunistų pasiūlymo būtų reikalavęs tikta mažą pakeitimą žodžiuose trijuose, iš šešių punktų.

Peipingo radio sakė, kad alijantų reikalavimai dėl oro stočių aprubežavimų tikta prailgina ir stabdo paliaubų pasitarimus. Kiniečiai sakė, kad įteikė visus galimus pasiūlymus ir negali jokių kitų pakeitimų daryti.

HANOI. — Prancūzų karinė vadovybė Indokinijoje praneša, kad ofensyva prieš komunistines pajėgas pietryčiuose ir vakaruose nuo Hanoi vyksta sėkmingai. Prancūzų oro pajėgos prieš kariuomenės telkinius apmetė Napalm bombomis, padarydamos jam stambių nuostolių.

lis kuriuomi yra mėginama panaikinti laisvę Pabaltijos šalims; o birželio 15 d., 1940 m., pasaulis išgirdo baisią naujieną, kad jau Aziaitiški razbaininkai užėmė Lietuvą. Si baisi žinia mus, Amerkos lietuvius, kaip ir visus kitus, parbloškė ir visi jautėmė didelį gailęstį ir rūpestį mūsų šaliai. Po trumpo laiko pasiekė mus žinios, kad Prezidentas A. Smetona pasitraukė Vokietijon. Mes džiaugėmės, kad jam pavyko išsprukti iš raudonųjų banditų nagų. Bet čion pasireiškė negeistas ir stebėtinai reiškinys. Būtent, tarpe mūsų lietuvių — ar tai partiniai ar tai kokio fanatizmo sumėtimais — organizuotas šmeižtas prieš Prezidentą Smetoną. Dar mėnuo prieš Prezidento atvažiavimą į Ameriką, rašėjui besilankant pas savo a. a. draugą Dr. Juozą Jonikaitį buvo parodytas jam laiškas atsiųstas Gabrio ir kompanijos ir adresuotas taip vadinamiems Amerikos lietuvių vadams, prašant, kad jie sutvertų Amerikos lietuvių teismo tribunolą, kurio tikslas būtų teisti prezidentą Smetoną už išdavimą Lietuvos ir apleidimą jos pavojuje. Vincas Grinius iš Philadelphia, Pa., jau buvo pasirašęs sutinkantis; Dr. Pijus Grigaitis savo prieraiše būk sutinkąs principe betgi pažymėjo, kad mes kaip Amerikos piliečiai gal teisiškai negalėtumėm spręsti Prezidento Smetonos bylą. Pasikalbėjus su Dr. Jonikaitiu, nutarėm tą aplinkraščių išmesti į gurbę.

(Tąsa ant 3-čio pusl.)

Egipčiai Nužudė Amerikos Vienuolę

CAIRO, Egiptas. — Jungtinių Amerikos Valstybių ambasadorius įteikė Egipto vyriausybei protestą dėl vienuolės Sesuo Anthony, Amerikos pilietės nužudymo.

Egiptas mėgino įrodyti, kad vienuolė žuvusi nuo anglų ginklų. Atvykę Amerikos atstovai pravedė aiškinimą ir nustatė, kad vienuolė buvo prie pat vienuolyno nužudyta įsibrovusių vienuolyno kiemą, Ismailijos priemiesty, egiptiečių partizanų.

Paskutiniuose pranešimuose kalbama apie naujus susirėmimus tarp egiptiečių civilių kovotojų ir anglų karių dalinių. Anglų tankai turėjo skubėti į pagalbą, apsupant pėstininkų daliniui netoli Ismailijos, kanalo zonoj.

Keturi egiptiečiai buvo nušauti, vienas anglas sužeistas.

Arthur W. Coolidge Mirė Antradienį

BOSTON, Mass. — Arthur W. Coolidge, gerai žinomas politikoje, užėmęs įvairias valdiškas vietas nuo 1936 iki 1949 metų, mirė antradienį. Coolidge buvo sulaukęs 70 metų, buvo Massachusetts valstijos atstovas, senatorius ir Senato prezidentas. Jisai buvo leitenantas gubernorius tarp 1947 ir 1949 metų. Jis buvo prezidento Calvin Coolidge giminaitis ir dirbo ūkyje ir laivų linijoms kol prasimokino, sykiu mokinosi ir dirbo pakol neužbaigė teisių mokslus ir buvo priimtas į Massachusetts teisininkus. Jisai buvo republikonų kandidatas į gubernatorių 1950 metais, bet pralaimėjo.

Arthur W. Coolidge buvo narsus ir vienas iš pirmųjųjų perspėjo savo krašto žmonėms apie komunizmo grėšiantį pavojų, kada Suvalstijos pataikavo Rusijai. Jisai pranešė apie amerikiečių lietuvių paimtus į nelaisvę Sibire. Komunistų laikraščiai Europoje ir Amerike jį smerkė, bet Suvalstybose Valstijose laikraščiai jį gerbė.

WOODBRIDGE, N. J., kur gyvena "Flying Enterprise" laivo dramos didvyrio kapitono Carlsono šeima, jį — (Carlsoną) pasitiko veik visi miestelio 15,000 gyventojų su 18 dūdų orkestru ir 60 žygiuojančių organizacijų.

DEMOKRATŲ KANDIDATAS Į PREZIDENTUS

NEW YORK. — Senatorius Estes Kefauver. Su juo yra jo žmona Nancy ir 80 metų tėvas Robert Kefauver.

Senatorius Kefauver Demokratų Kandidatas Į Prezidentus

WASHINGTON, D. C. — Senatorius Kefauver, iš Tennesse valstijos, trečiadienį formaliskai paskelbė savo kandidatūrą demokratų nominacijai į prezidentus ir tuojaus kritikavo Trumano administraciją. Senatorius Kefauver, kurs pasižymėjo kaip Senato prasižengimų ištirninėjimo komiteto pirmininkas, sakė, kad jis laikys kandidatūrą, nors ir prezidentas Truman taptų kandidatu perrinkimui. Demokratų viršininkai Washingtono pareiškė, kad prezidentas Truman laikys kandidatūrą į prezidentus ir turi gerą progą laimėti, nes jis vienas turi galimybę tęsti toliau Roosevelto ir Trumano administracijos pradėtą politiką.

WASHINGTONAS. — Statistikos valdyba paskelbė, kad paskutiniaisiais duomenimis, JAV turi 155,575,000 gyventojų. 1950 m. balandžio mėn. skaičiavimas buvo parodęs, kad tuo metu JAV gyventojų skaičius siekė 151,132,000. Taigi per tą laiką priaugo 4,433,000 asmenų.

CHURCHILL WASHINGTONĖ

Washington, D. C. — Prezidentas Truman sutiko britų premierą Winston Churchill su svečio palydovais Washingtono orlaivų stoty. Jau Churchill grįžo į Angliją.

SAVAITĖS IVYKIAI

NEW YORKAS. — Pakeičiui į laivą kelionei į Angliją, Churchillis buvo, be savo draugo Bernharo Barucho, ir oficialiai sutiktas miesto mero Impelliteri. Antradienį jis išplaukė namon.

PO 30 d. kelionės kard. F. Spellmanas vėl grįžo į JAV. Spaudos atstovams kardinalas pareiškė, jog Vatikanas pageidauja, kad būtų paskirtas JAV atstovas, bet to nelaiko skubiu dalyku.

— LONDONE prasidėjusios Vidurio Europos sąjūdžio konferencijoj buvo svarstomas žemės atkolektyvinimas, išvadavus Vidurio ir Rytų Europą iš stalinistinės vergijos. Lietuvius konferencijoj atstovauja ministris Br. Balutis, dr. Bačys, Bajorinas, Balickas (Anglijos lietuvius) ir M. Brakas (Vlika). V. Sidzikauskas yra stebėtoju.

29 Žuvo Lėktuvo Nelaimėje Miglose

ELIZABETH, N. J. — Čia bėgy 38 dienų žuvo 85 žmonės dvejose didelėse lėktuvų nelaimėse. Gruodžio 16-tą 56 žmonės skrisdami į Floridą žuvo kada lėktuvas krito ant namo. Gi antradienį, netoli tos pačios vietos krito or užsidedę kitas American oro linijos lėktuvas, laike kurio žuvo 29 pasažierai ir gyventojai. Per 90 minutų, niekas negalėjo prieiti prie degančio orlaivio, gi daug žmonių suaugusių ir vaikų, nespėjusių išbėgti sykiu žuvo arba buvo rimtai sužeisti. Tarp žuvusių buvo Robert P. Patterson buvęs karo sekretorius. Gyventojai protestuoja ir reikalauja, kad oro stotis būtų perkeltas į kitą vietą.

JAV Nemanu Siųsti Karių Į Suezos Zoną

WASHINGTONAS, D. C. — Churchillio prašymas padėti karinėm priemonėm išlaikyti Suezos kanalo susisiekimą, buvo Amerikos vyriausybės atmetas, sakoma pranešime iš Washingtono. Tikta tikro, atviro karo atveju, arba, kai kanale būtų sulaikomi Amerikos tank laivai su alyvos produktais, Amerika pasiųstų į Egiptą savo kareivius ir karo laivus.

Kalifornijoj Dideli Potvyniai

LOS ANGELES. — Dėl lietu ir sniego kalnuose pietinėje Kalifornijoje prasidėjo diddi potvyniai, kurie apsemė eilę gyvenamų vietovių ir privertė šimtus gyventojų palikti savo namus. Resedoje neteko pastogės apie 700 asmenų ir Goletojc apie 100. Jau evakuota gyventojų ir iš kitų vietovių. Apie 6,000 asmenų įspėti, kad būtų pasiruošę, reikalui esant, evakuotis.

Gelbėjimo darbus vykdo civilinė pakrančių sargyba ir kariuomenės daliniai.

Vokietijoj Ragina Neemigruoti Į JAV

FRANKFURTAS. V. Vokietija. — Perpildytoj Vokietijoj su 9 milijonais pabėgėlių iš Rytų zonos, vis dažniau pasigirsta balsų prieš emigraciją į Ameriką, kur gyvenimas nesąs toks geras, kaip vaizduojamas. Hamburge vienas liuteronų dvasiškis pareiškė, kad vos nuvykus į Ameriką, jau nei vyrai imami į kariuomenę ir siunčiami į užjūrio frontus, kaip Korėjaj.

Bavarijoj parlamento narys ragino valdžios įstaigas neduoti išvažiavimo vizų vokiečiams, norintiems emigruoti per JAV DP komisiją.

Emigracijos priešininkai žada netrukus įkurdinti vokiečius srityse, kurios dabar yra atskirtos nuo Vokietijos ir valdomos lenkų bei čekoslovakų.

Taip pat ir centrinė Bonnos vyriausybė stengiasi sumažinti emigracijos karštligę, prisipažindama, kad 9 milijonai pabėgėlių Vakarų Vokietijoj jau nebėra problema. Vokiečiai jaučia kad jie, Amerikos remiami gali netrukus pasidaryti savarankiškai ir vidutiniškai gerai besitvarkanti valstybė.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Sunkiai Serga Prel. Jonas Ambotas, Basanavičiaus Sukaktis, Kitos žinios.

Praėjusioje "A.L." laidoje pranešiau, kad mūsų senelis prelatas Jonas Ambotas minėjo 50 metų kunigavimo sukaktį, jautėsi sveikas ir laimingas, sukakties proga pagerbtas vietos lietuvių bendruomenės ir dvasiškių kaip užsipelnęs dvasiškis garbės ir visuomeniniam lietuvių gyvenime ryškiai pasireiškęs. Po didžiųjų iškilnių ir bankieto gerb. Prelatas J. Ambotas atsidūrė ligoninėje ir jo sveikatos bei gyvybės padėtis, kaip gydytojai teigia, kritiška. Bet yra viltis, kad mūsų prelatas pasveiks, kad kritiškoji valanda jo ligos jau praėjusi. Visgi, lietuviai, parapijos nariai ir kiti nekantriai laukia su neramumu prelato sveikatos atgavimo.

Basanavičiaus 100 metų gimimo ir 25 metų mirimo sukakties minėjimo ruošiamieji pasirengimai TMD narių ir vadų eina sekmingai, vietos ir apylinkės lietuviai susidomėję šios sukakties minėjimu. Kiek yra žinoma šiame momente minėjimo programa, meninė ir turininga. Bus dainų, muzi-

BROOKLYN, N. Y.

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas BALF, iki šiol buvo International Refugee Organization IRO nariu ir yra Jungtinių Amerikos Valstybių federalinės valdžios žinioje ir globoje; todėl ši mūsų organizacija naudojasi sekančiomis privilegijomis ir lengvatomis:

- (1) — Esame paliuosuoti nuo įvairių federalinių ir valstybės mokesčių, todėl visi mūsų užpirkimai: maistas, vaistai ir kitos gerybės atseina žymiai pigiau, pav. gavus leidimą, siunčiant cigaretes, kartonas — 10 pokelių mums atseina tiktai apie \$1.00. Vaistai, riebalai, cukrus ir kitos gerybės gaunamos urmo eksporto rinkos kainomis, be jokių mokesčių, kas dažnai sudaro apie 40% — 50% pigiau.
- (2) — Visų gerybių per-

Skiriu Klemensui Jurai

Šauki, verki, kaip Jeremijas,
Dėl žemės keršto ir skriaudų,
Širdin Tau sminga kalavijas —
Belaukiant žydinčių dienų...

Tu nori vargo — skausmo kryžių
Paimti vienas ant savęs,
Savo širdyje pasiryžęs —
Skandinti kaip laivą į gelmes.

Tu nori dangiškąją ugnį,
Užkurti žemę kruvinoj,
Užlieti sielvartų bedugnę —
Atgimt liūliuojančioj dainoj...

Ir švelniai skamba Tavo lyra,
Kaip šilo tėviškės malda,
Kaip vaiko džiaugsmas šventas, tyras —
Naktis žvaigždėlių sklindins...

Ir skrenda dainos — margos paukštės,
Per tolimas — svečias žemes,
Ar jos nuskris? Ar jos nuplauks ten —
Kur visa ilgisi Tavęs?...

Šauki, verki, kaip Jeremijas,
Dėl žemės keršto ir skriaudų...
O lauk! Sulauksi rožės lyjant,
Tik gal... po žemės šios kelių.

J. LEMBERTAS

Boston, Mass.

Advokatė S. P. Shallna, Dalyvavo Ekonominio Kooperatyvės Administ. Posėdyje Washington'e

Kaipo pirmininkė tarptautinių ryšių "National Federation of Business & Professional Women's Clubs" Adv. S. P. Shallna, buvo pakviesta nuo "Mutual Security Agency" dalyvauti posėdyje Statler viešbūtyje, Washington, D. C., pirmadienį, sausio 21 d., 1952 m. pasitarimui kaip geriau būtų įvykdyti naują Mutual Security Agency ir techniško pagalbimo programą ir produkcijos vąją.

Šis aktas priduoda saugumo ir plėtimo Suvienytų Valstijų užsienio programai liečiant militarišką, ekonomišką ir technišką prigulbę.

Ši Business & Professional moterų sąjunga turi 2700 vietinių klubų per Ameriką. Tarpe kitų dalykų, šis komitetas, kurio Adv. Shallna yra pirmininkė, studijuoja ir peržiūri sistemą kooperacijos veikiantį po Antro Pasaulinio Karo.

laug brangiau atseina.

Todėl geriausia yra siųsti įvairias gerybes ir pinigus tremtiniams Europoje per BALF'ą, kuri visą tai atliks ekonomiškai ir, žinoma išpildys donatorių pageidavimus, pavyzdžiui, jei teisininkai, gydytojai ar kitos grupės siunčia saviesiems kolegoms sušelpiti, tas bus padaryta. Siuntėjai visuomet gali nurodyti savo pageidavimus tuo reikalu pavyzdžiui: ligoniams, seneliams, vaikams našlėms, invalidams, daugiavaikėms šeimoms ar kitiems, BALF'as visuomet maloniai tuos pageidavimus išpildys.

BALF'o uždavinys buvo ir tebėra rūpintis, kad visi likę Europoje tremtyje lietuviai tremtiniai būtų aprūpinti Amerikos lietuvių pagalba ir parama.

Šalia to Amerikos valdžia pageidauja, kad visas šalpos darbas, ypač dabar, būtų centralizuojamas, nes tokiu būdu lengviau jį sekti ir kontroliuoti. Visos šalpos organizacijos kiekvieną mėnesį privalo teikti valdžiai smulkus ir išsamius pranešimus apie savo veiklą šalpos srityje.

Kan. Prof. J. B. Koncius
BALF Pirmininkas

SVEICARIJOS — LB valdyba prieš pat šventes išleido Dr. A. Geručio redaguotą "Sveicarijos Lietuvių Žinių" No. 3, kuriame sudėta apšiai vertingos medžiagos. Visuotinis Sveicarijos lietuvių susimas numatomas apie vasario vidurį. Vasario 16 d. akto signataras prel. K. Šaulys gyv. Lugano mieste, Via Colloni 14, sausio 16 d. mini 80 m. sukaktį. Aštuoniasdešimtus metus eina ir Sveicarijos vyriausybės pasiimtas globoti dail. J. Mackevičius. Šiomet medicinos studijas baigė med. d-ro laipsniais J. Pačiulionytė, J. Steponavičius ir Žukauskas. Pastarasis išvyko pas tėvus į JAV.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

AUSTRALIJOJE — "The Herald" ir kt. laikraščiai taip pat įsidėjo žinią apie D. Britanijoje Birminghamo lietuvių tremtinių vardu įteiktą Stalingrado burmistro pavadootojai Muraškinau raudonų chrizantemų puokštę ir prie jos pridėtą laišką, kuriame buvo parašyta, kad tos raudonos chrizantemos turi jai priminti Sovietų Sąjungoje ir pavergtuose kraštuose žudomų žmonių kraują, pažymėdami, kad Muraškinos veidas bėgint pasikeitė, kai tik paskaitė turinį, kurį australų spauda plačiai atspakojė. "The Sun" ir kt. spaudos organai įsidėjo platių aprašymų ir net nuotraukas lietuvių našlaičių Kaitinių, kaip jie, atvykę "Skautbryn" laivu į Melburną, bet nesutikti giminių, buvo išskirti. Vienoj nuotraukoj pavaizduoti laimingi Kaitinių vaikai: 17 metų Ansas, 15 m. Mikas, 13 m. Adomas, 14 m. Jonas ir 11 m. Hilda, o kitoj — Hilda verkianti, kai buvo atskirta nuo savo brolių, su kuriais niekaip nenorėjo skirtis. Vaikų globos departamento telefonai tik ir skambėjo visą dieną nuo pasiūlymų Hildą adoptuoti.

Karalius Mindaugo ir Lietuvos krikšto minėjimai buvo gražiai suruošti tiek Melbourne, tiek Sidnėjū ir kt. Prof. V. Raulinaičio paskaitą per iškilmingą akademią praturtino olandas vyskupas, tardamas savo žodį vokiškai. Per mišias gražų pamokslą pasakė arkiv. Manix. Sidnejuj net patškard. Gilroy šiltu žodžiu paminėjo lietuvių kančias praeity ir primestą mūsų tautai okupantų tiraniją. Visa tai rodo, jog lietuviai, gražiai įsijungę į australų gyvenimą, randa taip pat šilto atbalsio ir tarp įtakingų to krašto atstovų.

ITALIJOJE — lietuviš dailininkės Sofija Pacevičienė ir Irena Pacevičiūtė ruošia savo kūrinių parodą, kuri įvyks Barberini rūmuose, Romos centre. Parodos data dar nenumatyta. Kūčių naktį Italijos radijo stotys transliavo pavergtųjų tautų kalėdines giesmes. Lietuvių kalba transliuotas keturios giesmės, kurias sugiedojo šv. Kazimiero Kolegijos choras Romoje.

Romos lietuviai pasauliečiai šiais metais, kaip ir praėjusiais, šventė kūčias Lietuvos pasiuntinybėje prie šv. Sosto, ruošiamas p. Lozo raitienės, dvasininkai šv. Kazimiero Kolegijoj, kurioje laikė vidunaktį visiems Romos lietuviams bernelių mišias.

Plačiausiai skaitomas jaunimo žurnalas "Giovani" kalėdiniame numeryje įsidėjo dail. Pacevičienės tapyto paveikslą "Užgimimas" nuotrauką. Laikraštis atsiliepia labai šiltai apie dailininkę ir lietuvių tautą. Paveikslas tuo būdingas kad visi asmenys ir aplinka yra lietuviška, ypatingai gražūs tautiniai rūbai ir ornamentai. Šis paveikslas buvo parduotas inž. Lombardi, ministerio Lombardi broliui, Novaros mieste, kuriam prieš porą metų buvo įvykusi religinio meno Biennale. Joje Lietuva kun. Mincevičiaus rūpesčiu dalyvavo atskiru paviljonu ir buvo labiausiai italų lankoma. Didžiausias Romos dienraštis "Il Tempo" duodamas žinių apie Čekoslovakijoj vykstančius areštus, gale įsidėjo 15 eilučių skirsnelį apie areštus ir deportacijas Lietuvoje. Laikraštis pažymi, kad rusai išvežė apie 500.000 lietuvių, nužudė 50.468 ir kad didelis skaičius mirė koncentracijos stovyklose Rusijos gilumoje.

JAV-ėse — "Vienybė" minėjo 65 metų sukaktį ir ta proga išleido padidintą numerį. "Margutis" gražiai paminėjo Dr. J. Basanavičiaus ir A. Vienažindžio 100 metų sukaktį. Lietuvis W. F. Laukaitis, vyriausias Baltimorės miest. policijos teisėjas, namatytas respublikonų partijos kandidatu į kongresą. Jo daugiausia rūpesčių Marylando šteite Vasario 16-ji buvo paskelbta oficialia švente. New Yorko Muzikos Akademijos pasitartytoj operoj "Aida" gražiai kaip primabalerina užsirekomendavo A. Šlepetytė; ji taip pat pasirodys "Linksmojų našlėj", "Karmen" ir kt. pastatymuose. Lietuvis Dr. J. Antanėlis paskirtas optometrijos profesorium ir Massachusetts College of Pharmacy ir optometrinės klinikos direktorium. Skautai ruošiasi savo namus įsitaisyti Kanadoj, taip pat studijuoja tokių namų klausimą Čikagoje. Vysk. V. Brizgys lietuvių vybės ir tremtinių relig. reikalais vyksta į P. Ameriką. Per šventes per "Am. Balsą" — Kenčiančiam ir Kovojančiam Kraštui sveikinimus perdavė min. P. Žadeikis, VLIKO pirmininkas prel. M. Krupavičius, Alto pirm. L. Šimutis ir JAV bendruomenės laik. organiz. komiteto pirm. prel. J. Balkūnas.

DAIŲ IR ARIJŲ POPIETĖ

Sekmadienį, sausio mėn. 6 d. Bostono ir apylinkės lietuviai turėjo tikrai gražią, turiningą ir įspūdingą muzikos meno šventę. Tą dieną aplankė žymieji dainininkai — Ona Kaskas Joana Francis ir Algirdas Brazis, visi trys Amerikos lietuviai. Ona Kaskas ir Algirdas Brazis yra garsios New Yorko Metropolitan Operos solistai. Joana Francis — pajėgi ir kylanti dainininkė, gimusi Chicagoje. Jų dėka gausiai susirinkę Bostono lietuviai ir turėjo progos pabuvoti malonioj dainų ir arijų popietėje.

ONA KASKAS — žemas, gražios balso spalvos mezzosopranas. Savo balsą ji valdo nuostabiai laisvai. Apatinės gaidos sodrics, sultingos, o viršutinės jai nesudaro jokio sunkumo. Dainuojami kūriniai išstudijuoti, apgalvoti, išjausti ir subtiliai atliekami. Visa tai rodo Onos Kaskas gilią muzikinę kultūrą, puikią dainavimo mokyklą. Visi jos padainuoti dalykai buvo atlikti puikiai. Nepaprastą įspūdį visiems padarė Onos Kaskas atlikta J. Naujalo "Oi, neverk, motušėle" ir K. Banaičio "Malda". Taip jausti, taip išgyventi tuos kūrinius tegali tik lietuviška širdis. Malonu, kad Ona Kaskas su savo tėvų gimtąją šalimi yra susirišusi ne tik kaip buvusi Lietuvos stipendininkė, bet ir kaip nuoširdi jos patriotė. Onos Kaskas asmenybė rodo, kad Amerikos lietuviai dainavi-

mo mene yra pasiekę didelių ir garbingų laimėjimų.

JOANA FRANCIS turi gražią balsinę medžiagą, dainuoja jautriai ir kultūringai. Jau ir dabar ji yra sūrendusi dainininkė, tai turime pagrindo laukti jos kilimo. Gražiai ji dainavo Verdi Traviatos nelengvą duetą su Algirdu Braziu, bet ypačiai norėtumėm išskirti jos atliktą valgą iš Puccini operos Bohema ir Ant. Vaganaičio (žodžiai J. Tysliavos) "Mamyte". Išjautusi į skambią ir muzikalią lietuvių kalbą, Joana Francis bus puiki ir lietuviškų tekstų dainininkė.

ALGIRDAS BRAZIS pasirodė tik pirmojoje dainų ir arijų popietės dalyje, nes tuoj turėjo grįžti į New Yorką, kur tą patį vakarą buvo užimtas Metropolitan Operos vaidinime. Algirdas Brazis turi plačios apimties baritono balsą. Tembras gražus, balsas išlygintas visuose registruose, ypačiai skaidrios ir laisvos viršūnės. Nenuostabu, kad tokių puikių balsinių dainininkas priimtas į žymiausią Amerikos Operos teatrą. Nuosirdžiai pasidžiaugė jo dainavimu Bostone, mes linkime Algirdui Brazui sėkmės ir kilimo į operinio meno aukštumus.

Žymiesiems dainininkams su įsijautimu ir meistriskumu akomponavo kompozitorius J. Kačinskas.

Reikia šia proga sveikinti p. V. Tysliavičienę ir p. Vasiliauską, kurie nesigailėdami trūšio ir jėgų šį koncertą surengė Bostono lietuviams. Reikia tikėtis, kad gausime išgirsti P. Stošką ir kitus žymiuosius mūsų dainininkus, tiek Amerikoj gimusius, tiek Lietuvoj brenčius ir dainavusius. Tegu tik tie koncertai visada būna tokio meninio lygio, kokie buvo šį puiki dainų ir arijų popietė. St. S.

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVIŲ"

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home — easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. No. 979
DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S.	\$3.00	In Foreign Countries	\$4.00
Two Years Subscription	\$5.00	Two Years Subscription	\$6.00
One Half Year	\$2.00	One Half Year	\$2.50

Single Copies 10 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais leidžiamas Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V.	\$3.00	Užsienio - Kanadoje	\$4.00
Dviem Metam	\$5.00	Dviem Metam	\$6.00
Pusai Metų	\$2.00	Pusai Metų	\$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Politika Ir Kritika, Pasaulio Lietuvių Sąjūdis Ir Lietuvių Vienybės Idėja Stiprėja.

VISUOSE kraštuose politinių partijų ar grupių politika ir kritika paraleliškai eina. Ir Amerikoje artėjant Prezidentūros rinkimams partinių vadų politika ir kritika (partinės politikos sumetimais) plėtojama tikslu gavimui piliečių balsus rinkimų laiku. Demokratų partija valdžiusi kraštą per 20 metų parodė gerų ir labai blogų davinį, padarė daug politišku klaidų, kurios kainavo piliečiams brangiai turtu, krauju ir gyvybėmis. Demokratų partijos vadai neįspildė duotų pažadų piliečiams.

Republikonų partija kritikuoja demokratų blogą vidaus ir užsienio politiką, neišpildymą pažadų piliečiams. Bet jei pažvelgsim į netolimą praeitį, pamatysime, kad republikonų partijos vadai elgėsi tiek blogai kaip demokratų partijos vadai. Jie rėmė Roosevelt užsienio politiką ir kartu su demokratais darė politines klaidas, jie lygiai atsakingi kai demokratai, bet dabar prieš rinkimus jie kritikuoja demokratų. Tokią politiką matome kituose kraštuose partinių vadų, matėme ir Lietuvoje.

Lietuva neteko savo valstybės, politinės ir kitokios laisvės, neteko teisės politinėms partijoms, dabar Lietuvą valdo tikslai viena komunistų partija, rusiška kompartija! O visgi, užsienio kraštuose gyvenančių lietuvių partiniai vadai neturėdami savo valstybės ginčiasis už partinius interesus — už partijų vadų vadovybės nepasidalinimus. O mes žinome, kad mūsų partiniai vadai karo metu ir pokariniais metais yra padarę daug nedovanotų politišku klaidų, kad dabar daro klaidas ir plėtoja partinę antipartiją, skaldo lietuvius ir demoralizuoja. Ir nors mes turime partines koalicijas, bet jose nebuvo ir dabar nėra nuosirdumo ir praktiško vingiuomo. Partinių lietuvių santikiai ir politiški veiksmai nepatenkina daugumos partinių ir nepartinių lietuvių pageidavimų ir reikalavimų; partiniai vadai nesugeba išspręsti lietuvių tautinės egzistencijos problemų, nesuvienija mūsų žmonių, neįstiprina tautinės vienybės užsienyje gyvenančių, o vienybė šiame mūsų tautos žmonių krizės momente labai reikalinga.

KAME GLUDI MŪSŲ VILTIS IR ATEITIS ?

Sis klausimas versta verčia sąmoningus partinius ir nepartinius lietuvius rasti kelią vilties ir ateities, kelią išėjimui iš partinės antipartijos ir demoralizacijos mūsų visuomeniniam gyvenime. Lietuvių pasijungimo ir vienybės idėją išskėlė sąmoningieji partiniai ir nepartiniai mūsų visuomenės vadai, jie numatė reikala siekti apsiungimo organizavimu Pasaulio Lietuvių Bendruomenių. Jie palieka partinius "peštukus" partijose, gręta partijų kuria visuomeniškas lietuvių bendruomenes, kuriose telkiasi partiniai ir nepartiniai mūsų išsivijęs lietuviai visuose vakarų pasaulio kraštuose siekdami vienybės ir patikrinimo mūsų išsivijai tautinės egzistencijos išlaikymo.

Šiandien matome besikūriantias lietuvių bendruomenes vakarų laisvam pasaulyje ir JAV Respublikoje. Amerikos lietuviai, partiniai ir nepartiniai, stoja į ALB. Ir netenka abejoti, kad ALB organizacinis sąjūdis įsisiubavęs ir išsiplėtojęs mūsų krašte galės sutelkti visus tauriusius lietuvius ir lietuvaiteis prie ALB kultūrinės veiklos ir tautinės vienybės idėjos ir viso pasaulio lietuvių apsiungimo ir bendrųjų rimtų pastangų Lietuvos išlaisvinimui.

VIENYKIMĖS IR BUDEKIM, SIEKIM LAISVĖS MŪSŲ TĖVŲ KRAŠTUI

Jei mes, lietuviai, budėsime ir vieningi būsime, suprasime dabarties pasaulio tautų kovą tai galėsime pasirošti mūsų tautos išlaisvinimui ir atstatymui Lietuvos valstybės, Europos tautų problemos laukia išsprendimo ir patikrinimo visoms Europos tautos politinės laisvės, žmoniškos santvarkos ir ramaus taikingo gyvenimo. Karai ir imperializmo žygiai didžiųjų kraštų baigia savo erą, mažosios pasaulio tautos, kad ir labai buvo ir tebėra naikinamos didžiųjų imperializmu, nebus visiškai sunaikintos, jos palaipsniškai kelsis iš didžiųjų karų griuvėsių. Ir didžiulės tautos pažinę davinį karų ir pergyvenę daug politinių tragedijų persiorientuos, sieks taikingo gyvenimo ir gerųjų santykių su kaimynais.

Ateitis Europos kraštų bus kitokia, nes bus kitokia santvarka. Dabar jau galvojama ir propaguojama apjungtos Europos kraštų politinė ir ekonominė santvarka. Ši santvarka, jei bus realizuota, patikrins taiką visoms Europos tautos, gražins tautinę ir kultūrinę laisvę. Todėl mūsų pareiga rūpintis ir siekti apjungtos Europos naujos santvarkos ir joje rasti galimybę gyvuoti mūsų mažai, amžius naikinamai lietuviškai tautai. O jei būsime vieningi, praktiškai galvojanti ir vadovaujami, mes tikslu pasiekime — iškovosime mūsų tėvų kraštui — Lietuvai pilnutėlį laisvę naujos Europos santvarkoje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizatoriai su stipria viltimi rengiasi paruošti mūsų išsivijai galimybes pasireikšti kovoje už Lietuvos laisvę ir už išlaikymą mūsų išsivijios tautinės egzistencijos užsienyje. Amer. Liet. Bendruomenė yra dalis viso pasaulio lietuvių bendruomenių. Ir kadangi mūsų išsivijios didžiausia dalis yra JAV krašte, tatau ši mūsų išsivijios dalis galės suvaidinti svarbią rolę vakarų pasaulio tautų kovoje už laisvę ir kartu išlaisvinimą Lietuvos.

BALTIJOJ VEIKIA 135 SOVIETŲ POVANDENINIAI LAIVAI

Šveicarų "Wochen-Zeitung" No. 87 rašo, kad šiuo metu Sov. Sąjunga rimtai ruošiasi tapti tikra jūros pajėga, kuri tars lemiamą žodį ir karo atveju. 1950 m. buvo pirmą kartą sukurta nepriklausoma nuo karo ministerijos jūrų karo laivyno ministerija, o jai vadovauti buvo pavesta viceadmir. Kuznecovui, pereito karo metu buv. laivyno komisarui. Jo tezę: su vienu povandeniniu laivynu be antvandeninio — karo nelaimėsi. O ligi tol Sovietų didžiausias dėmesys buvo kaip tik ir skiriamas povandeniniams laivams. Raud. laivynas turi per 350-370 pov. laivų, iš kurių žymi dalis — naujausios statybos, galį po vandeniu plaukti po 15 mazgų ir veikti plačiu spinduliu. Jų 135 veikia Baltijos jūroje, 110 — Rytų Azijoje, o likusieji — Juodojoje jūroje. Per kelerius metus tas skaičius pasieks 1.000. Palyginus su 100 Hitlerio pov. laivų karo pradžioje, jų veikimas turės būti efektyvus. Dabar juos turi pasivyti jau ir antvandeniniai laivai. Tam tikslui Sov. karo laivynui išlaidos pasiekė 3.750 mil. svarų sterlingų, tiesiog fantastinę sumą, prieš kurią britų laivyno 278 mil. svarų išlaidos yra juokingai mažos. Gi dar taip neseniai D. Britanija buvo laikoma 1-ja jūrų valstybe pasaulyje. Pastaruoju laiku Sovietai ypač skubiai stato Kirovo klasės 10.000 brt. kreiserius, kurie gali plaukti po 35 mazgus ir kurių 12 jau yra apyvartoje, ir 3 didžiulius kovos laivus po 35.000 tonų: "Sovietkij Sojuz", "Strana Sovietov" ir "Sov. Ukraina". Tuo būdu Sovietai veikia jūroje labai pavojinga Vakarams jūros valstybe, nesigailindama tam tikslui jokių išlaidų. Tvirtinimą, kad Sovietų laivynas yra nežymus, sugriaua paskutiniai duomenys. Stalinui dar reikia poros — trejų metų, kol jis sugebės tiek žemyne, tiek jūroje parodyti visą savo pajėgumą. O tada Sovietų laivynas turės per 600.000 tonų.

PIA Nr. 4051 skelbia, kad Estijoje sutrauktas žymus Sovietų dalinių skaičius. Jie laikomi įtvirtinimų zonoje, griežtai atskirti nuo gyventojų ir likusio karto. Tokios spec. zonos yra Loksoj, Lasnamoėj ir Klogoj, netoli Talino, Hapsalu, Paldisky ir salose, Raketinių sviedinių bazė esanti Saaremos saloje, bet jos tikslai vietovė labai slepiama. Didžiausia Estijos karo laivyno bazė yra Paldisky, bet jo vyr. būstinė yra Taline, Narvos gatvė, tiksliai — tarp minimosios gatvės ir Kadriuru parko. Ten gyvena taip pat daugumas laivyno karininkų ir jų šeimų. Nėra jokių estų tautinių dalinių, taip pat jų nėra nė soviet. karliuomenėje, stovinčioje Estijoje. Estai — paprastai išsivijiami karinės prievolės atlikti į Rusiją ir išskirstomi tarp sovietinių dalinių. Panaši taktika vartojama

ma taip pat su lietuviais ir latviais, pažymi agentūra. Estų pajūrį saugoja pasieniečiai, bet ir tarp jų tikrų estų yra labai maža. Jie taip pat net su lėktuvais prižiūri estų laivus ir valtis. Esama ir radaro tinklo.

Kad neatrodytų, jog minimoji šveicarų savaitraščio arba anglų k. leidžiamų PIA pranešimų paskelbti duomenys yra iš pirmo išlaužti, čia pridėdame pačių Sovietų pareigūnų atsiliepimus apie savo laivyną ir ištraukas iš Lietuvos komunistų spaudos. Kaip žinoma, liepos 29-ji yra paskelbta "visaliaudine švente" — karinio jūrų laivyno diena. Ta proga TSR karinio jūrų ministerio viceadmir. N. Kuznecovo šiemetiniu įsakymu buvo įvykdytas laivynuose ir flotilijose 21 art. šūviu karinių laivų ir pakrančių salutas. Maskvoje žaliame teatre įvyko iškilmingas posėdis, kurio metu pranešimų padarė sov. adm. Abankinas. Bolševikų organas Lietuvoje "Tiesa" Nr. 177 ta proga rašo: "Rusai... anksčiau už kitus atliko tolimiausias ir pavojingiausias jūrų keliones: jų jūrininkai atrado Antarktidą, broliai Laptevai, Dežnieovas, Čirikovas, Čeljuskinas, Beringas, Nevelski, Lazarevas atrado naujas jūras ir užjūrio sausumas. Taryb. karinis jūrų laivynas garbingai pateisino didelį laudies, bolševikų partijos, didžiojo Tėvynės pasitikėjimą Didžiojo Tėvynės karo dienomis, sutriuškinant hitlerinę Vokietiją ir imperialistinę Japoniją... Visų mūsų pergalų organizatorius ir įkvepėjas didysis Stalinas nurodė, kad: Baltijos, Juodojo ir Barenco jūrose, Volgoje, Dunojuje ir Dniepre tarybiniai jūrininkai per 4 karo metus įrašė naujus puslapius į rusų jūrų garbės knygą... Išsilpėję jos sienos. 12 jūrų ir 3 vandenynai skalauja jos krantus. Taryb. j. k. laivynas budriai seka Amerikos imperialistų intrigas. Tarybinė laudis, — nurodė drg. Stalinas, — nori matyti savo laivyną dar stipresnį ir galingesnį. Rūpinimasis jos galios stiprinimu — šventa kiekvieno TSRS piliečio pareiga. Lietuvių tauta didžiuojasi j.k. laivynu, kuris yra galingiausias jūrų laivynas visame pasaulyje". Taigi — jau ir "geriausi pasaulyje jūreiviai, anksčiau už kitus viską atradę", ir jų laivynas "galingiausias visame pasaulyje". Betrinksta tik pridėti, kad ir Kolumbas, atradęs Ameriką, buvo taip pat... rusas. Tačiau vieną dalyką, kaip kad rodo ši ilgesnė ištrauka iš "Tiesos", konstatuoja ir patys bolševikai, būtent — kad reikia laivyną padaryti "dar stipresnį ir galingesnį", nes "tarybinė liaudis nė vienai minutei neužmiršta (nors ir turėdama "galingiausią visame pasaulyje laivyną" (E.), jog ji yra imperializmo apsupime". Kam tada dar gražios, bet veidmainingos kalbos apie "taiką"?

Prisiminus A.a. Lietuvos Prezid. Antaną Smetoną

Tąsa nuo 1-mo pusl.

Visa Američiečių partijinė spauda ėmė pulti Prezidentą Smetoną vitrioliškais šmeižtais ir melais pagrįstais argumentais. Nuo šio laiko didžiama vedamų straipsnių "Naujienose" buvo nukreipti vien prieš Prez. Smetoną. Jėm talkininkavo socialistiškas "Keleivis" ir, žinoma, visa bolševikų spauda kaip tai "Vilnis", "Laisvė" ir panašiai. O kas dar istabiliausia, katalikų spauda prisidėjo, ypatin-gai "Draugas", "Darbininkas" ir t.t. ir puolė išvien su pusraudoniais socialistais. Vienok, atsirado ir gynėjų. Labiausiai atrėmė tuos puolimus "Dirva"; jai talkininkavo "Vienybė", "Amerikos Lietuvis", "Margutis" ir "Sandara" kuri vėliau nuėjo su socialistais ir su jais iš vien veikė.

Prezidentui Smetonai atvykus į New Yorką, buvo surengta vaišė jos pagerbimui. Čion pasidarbavo tautininkai prie kurių, kad ir šaltokai, prisidėjo Lietuvos Konsulas Budrys. Partijiniai lietuviai nedalyvavo ir tik laukė progos koku būdu jam daugiau pakenkti.

Lietuvos atstovai, lyg tai prisibijodami Suvenytų Valstijų valdžios, kuri pataikavo sovietams iš vienos pusės, o socialistams ir kitiems iš kitos — davė Prezidentui suprasti, kad patogiau jei jis neapsigyventų Washington'e. Taigi štai kaip partijų fanatizmo apakinti nekuri lietuviai traktavo savo Tėvynės, čion atvykusį gynėją. Amerikos spauda, abelnai imant, draugiškai atsinešė. Apgailėstavo Lietuvos likimą ir visur pareiškė Prezidentui Smetonai palankumą ir draugiškumą, išskiriant nekurių korespondentų ir komentatorių, kurie jau buvo persisunkę sovietams pataikaujančia dvasia. Bolševikiški laikraščiai, k.t. "Daily Worker" puolė Prezidentą visu įnirsimu, ir kad jrodžius, kad jisai tikrai atstovavo diktatūrą, fašizmą, ir t.t., citavo ištraukas iš lietuviškų socialistiškų ir katalikiškų laikraščių. JAV valdiškose sferose nuotaika buvo draugiinga išskiriant tas įstaigas kur jau buvo prilindę komunizmo apashtai k.t. Dept. of Justice.

Washingtonas priėmė prezidentą su 21 kanuolių šuvių kaip po šalies galvą. Pats JAV prezidentas F. D. Roosevelt Lietuvos prezidentą priėmė ir jam palinkėjo eiti tarp savo žmonių, veikti ir dirbti dėl savo šalies išlaisvinimo. Sumner Welles jau buvo pareiškęs (1940 m. liepos mėn.) Amerikos nusistatymą nepripažinti sovietų užgrobimo pabaltijos šalių ir pabrėžęs Amerikos pasipiktinimą prieš tokių sovietų elgėsi.

Prezidentas Smetona atvyko Amerikon ir rado Amerikos lietuvių suskilusius į dvi priešingas grupes. Američiečių visuomenę taipgi rado nepilnai simpatingą mažų šalių laisvėms. Tų lenkų obalsis buvo, amerikiečių tarpe: "Dėkime visas pastangas, remkim sovietus kiek tiktai galima bile sumušti Hitlerį". Kad pradėjus veiklą Amerikoje, reikėjo mokėti orientuotis ir suprasti sąlygas.

Pradžia A. a. Prezidento Veiklos Amerikoje

New Yorko apylinkės ir kitų kolonijų veikėjai surengė visą eilę prakalbų ir prisidėjo pirmas a. a. Prezidento Smetonos maršrutas Amerikoje. Socialistai ir partiniai trynė rankas iš džiaugsmo būk į prezidento prakalbas niekas nesilankysias. Bet lietuviška visuomenė mokėjo atskirti šmeižikų ir "smalavirų" puolimus nuo tiesos. Kur tik prezidentas pasirodė, ten svetainės buvo užsigrūdusios. Matydami, kad krikdėmų ir puskomunistų socialistų spaudai nepavyko minia nustatyti prieš

a.a. Smetoną, jie griebėsi kitų priemonių.

Buvo mėginta sutverti visų partijų Tarybą kur tautininkus atstovavo p. K. S. Karpus. Tačiau p. Grigaitis, p. Šimutis ir kiti partiniai dėjo visas pastangas, kad šis naujas kūnas būtų įrankiu apjuodinimui a. a. Smetonos ir visos Lietuvos režymo ir išardė šį praklinų užsimojimą susivienyti. p. Karpus, matydamas, kad negalima sutikti su tokia negražia ir Lietuvai žalinga programa, pasitraukė; drauge su juo pasitraukė Vidurinė Srovė kuriuos nuotaika buvo remti a.a. prezidento pastangas ir gelbėti Lietuvos laisvę.

Šiandieną, minint a.a. Prezidento Smetonos mirtį, prisimena jo ryškus vaizdas ir aplinkybes, kuriose jis pateko J. Valstijose. Mes kurie stovėjome arti jo ir pažinome jo dvasios kilnumą, jo aukštą išsilavinimą ir didelę Lietuvos meilę, pasigendami jo tvirtos rankos, sveikų patarimų ir gabios vadovybės. Jo asmenybė buvo mums ryškus vaizdas, kuris rodė kelią audingose jūrose. Jo asmuo mus apleido, bet jo dvasia vistiek tarpe mūsų ir mums vadovauja ir stipriai pasireiškia visoje mūsų veikloje.

P. J. Žiurys

Be Karo Šiuo Metu Bolševizmą Sunaikinti Yra Tik Utopija

Tat gerai žino patys bolševikai, todėl toks Višinskis Paryžiuje iš Vakarų tik ciniškai juokiasi. Ir kaip nesijuoks? Nieks nenori tvirtinti, kad gal — bet tai yra daugiau teorinis galimumas — jis su laiku padarys evoliuciją, bet šiuo metu jis yra gresyvas ir ruošiasi lemiamam smogimui. Jų taikos akcija — tėra tik paprastas manevras nukreipti visų dėmesį kitur. O nebūtų galima pasakyti, kad žmonėms, patiems nemačiusiems savo akimis tikrosios realybės Vakaruose ir visą laiką per ištiesias dešimtis metų visur tegirdint tat nuolatos kalant į galvą, nepalikty jokios įtakos. Sov. Sąjungoje ir okup. kraštuose viskas subordinuota kom. propagandai: kinai, knygos, spauda, menas. Jei kartais ir gali pasiklaustyti per radiją laisvo žodžio iš Vakarų, tai ir tas pats apšaukiamas "priešo propaganda". Bolševikai taip ir aiškina: žiūrėkite, pas mus kortelių jau nebėra, o Anglijoje jas įsiveda — ir žmonės, pažinę bolševikinių kortelių kietumą, apie anglų įvestą pagala savo mastą galvoja dar blogiau. Bolševikai sako, kad Vakaruose žmonės badauja, ieško maisto po sąslavynus etc. Prieš kiek laiko bolševikinė spauda buvo taip pat paleidusi visą seriją tos rūšies parinktų nuotraukų ir iš tremtinių gyvenimo.

— GRUODŽIO 13-18 d.d. Paryžiuje lankėsi VLIKO Pirminkas, M. Krupavičius ir UŽS. Tarybos Valdytojas, prof. J. Brazaitis. Ten turėjo pasikalbėjimą su Paryžiuje gyvenančiais lietuvių diplomatais. VLIKO pakviestais stebėti JTO sesijos veiklą. Tų pasikalbėjimų išdavėje VLIKO Pirminkas ir UŽS. Tarybos Valdytojas įteikė sesijos Pirminkui adresuotą raštą genocido reikalui. Juo pareikštas solidarumas su Pabaltijo diplo-matų ir pavergtyjų tautų tautinių komitetų atstovų memorandumu, įteiktu Washingtone, ir prašoma, kad J. Tautos paskirtų komisiją patikrinti genocido aktus vietoje ir referuoti sesijai, kad Sov. Sąjungos vykdomas Lietuvoje genocidas būtų pasmerktas ir kad būtų imtasi priemonių gražinti Lietuvai nepriklausomybę ir atstatyti demokratiją pagal pačios tautos valią.

WAUKTSHA, WISC. — Peter Grainger, 26 metų kareivis pirmą kartą lankėsi mokykloj. Jisai užaugo New Mexico kalnuose ir tėvas jį išmokino rašyti ir skaityti. Nors ir mažai mokinis, vienok išlaikė kvotimus stoti į Karininkų Kandidatų Mokyklą.

Literatura ir Mokslas

KAS RUPINSIS TREMTINIAIS TOLIAU ?

Aukštojo JT Tremtinių Reikalams Komisarato Patariamąjo Komiteto pirmojo sesijos įvykusioje ženevoje, dalyvavo 15 valstybių ir šalpos organizacijos. Jų komisarai, ligi šiol turėję rūpintis vien teisine ir moraline tremtinių globa, pradėjo kalbėti ir apie materialinę jų globą bei migraciją, pasisakydamas kalbas 1,5 mil. tremtinių vardu. Būtų džiugu, kad jis iš tikro pasirodytų toks didelis tremtinių globėjas, kaip kad kalbėjo ženevoje. Tuo tarpu vien savo aparato grynai administr. reikalams jis iš JT Soc. ir Ekon. Tarybos paprašė 803.000 dol., iš kurių tremtiniai negaus nė kiek. Komisarato biudžeto klausimas bus artimiausiu metu išspręstas JT 5-joje konferencijoje Paryžiuje. Komisarato įstaiga prašys JT leidimo užmegzti reikalingiems ryšiams ir sudaryti laisvu noru upatingą tremtinių mater. pagalbai fondą. Komisarai nori įsteigti 11 atstovybių (anksčiau jų buvo 16), ligi šiol veikia tik trys: Vokietijoj, Austrijoj ir JAV. Netrukus bus įsteigtas naujas biuras Briusely Benelux valstybėms.

Pirmą kartą konferencijoje nebuvo minėtas žodis repatriacija, vietoj jos vis skambėjo nauji terminai: "ekonominė integracija ir asimiliacija". Austrai pareiškė, kad jie 95% etn. vokiečių yra suteikę pilietybę, italai atsisako pripažinti net nuolatine azyliaus teisę ir duoti darbo leidimus. Ypač daug palankumo tremtiniams rodo JAV, kurių atstovo pareiškimu JT organai turi išspręsti tremtiniams material. globos klausimus. Jos ir po IRO likvidavimo rems trem-

tinus, ypač jų emigraciją. Vokietijai įstaigos aiškino tremtinių reikalus geriau tvarkančios nei numatyta konvencijoj ir tiems reikalams yra išleidusios 2,5 milijardo DM. Šveicarija ir Kanada pasižadėjo skirti jų įkurdinimui tik tada pinigų, jei bus išvežami pirmoj eilėj tik tikrieji tremtiniai. Komisarai globon pateko ir 250.000 iš Bulgarijos išstremiamų turkų. Lietuviams šis klausimas tuo pasirodė "naujingas", kad komisarai šį reikalą taip išaiškino ir kalbėjo, kaip lietuviai su kt. pabaltiečiais jau seniai tai įrodinėjo, tik IRO vis nenorėjo suprasti, būtent — jog vad. repatriantai, net ir priėmę svetimą pilietybę, tuo būdu dar netapo vokiečiais.

Pagal priimtą ženevoje vidaus tvarkos statutą dabar ir BALF-as, kaip Standing Conference narys, gali dalyvauti bendrame darbe, tik ateity reikėtų bent vieną liet. or-ją įtraukti ir į oficialią Register grupę, kaip kad yra padarę žydai, kurie tuo būdu gali visur ofic. dalyvauti, vykty į JT konferencijas etc. Konferenciją sekė ir lietuvių atstovas, kuris apie ją informuoja mūsų veiksmus ir kitas lietuvių or-jas.

Ženevos tremtinių konvenciją netrukus ratifikuos Vokietija, Šveicarija, Italija ir Izraelis, o 17 valstybių jau išrašo pagal ją kelionės dokumentus. Rockefellerio fondo rūpesčiu Kom. Įstaiga išleis už 100.000 dolerių iš dviejų tomų tremtinių problemoms studiją Briuselio migracijos reikalų konferencijoj buvo nutarta įsteigti, ir faktiškai jau veikia su centru ženevoje nauja tremtinių migracija rūpintis organizacija. JAV projektu pir-

mųjų metų veiklai reikėtų 34 mil. dolerių, iš kurių 3 mil. tektų administracinėms išlaidoms. JAV sutiko tuoj jat skirti 10 mil. avanso. Iš Vokietijos būtų išvežta 55.000, Italijos ir Tries-to 35.000, Austrijos 15.000, Olandijos 6.000 ir Graikijos su Portugalija 4.000, iš viso 115.000, iš kurių priimtų Kanada 40.000, JAV ir Australija po 25.000, P. Amerika 23.000 ir N. Zelandija 2.000. Šie problema domisi 33 valstybės, ir nutarta pirmaisiais metais išvežti kro daugiausia tremtinių. Naujai organizacijai laikinai vadovauja amerikiečių atstovas Warrenas ir Belgijos — Leemanas. Oficialiai ji pradės veikti nuo vasario 1 d.

Tuo būdu, kai JAV atsipalaidojo nuo JT ir kitų tarpt. organų globos, Sovietai jau nebegalės tiek viso darbo trukdyti. IRO pareigūnai, kurių daugumas bus perimti naujos organizacijos, jau yra aprūpinti bent metams laiko geromis algomis. JAV svarstomas klausimas, ką daryti su atmettais dėl sveikatos, ypač kad už šių įkurdinimą svetur griežtai stoja vokiečiai.

Nauja Knyga Apie Fatimą

"Marija kalba pasauliui" parašė prof. dr. L. G. Fonseca, 264 pusl., didelio formato, su 18 paveikslų, kaina 2 dol. Užsakymus siųsti šiais adresais:
1. Rev. M. Vembre, 122 Canton St., Stoughton, Mass.
2. "Amerikos Lietuvis", 14 Vernet St., Worcester, Mass.

LIETUVIS, U.S.A. CENTO KUREJAS

1871 - 1924 - 1952 m.

Pasaulyje turbūt nesiras ne vieno žmogaus, kuris nemėgtų, nesvajotų turėti daug pinigų, tačiau retai tėra tokių asmenybių, žingeidulių, kuriems pinigijos istorija būtų naudinga žinoti, įdomu. Kiekviena pasaulio tauta turi pėdsakius savo praeities, Atžymėtus josios istorijoje, meno srityje, madoje, kalboje, Tokios pat žymės visur yra išreiškiamos ir piniguose: Kaulininkų, varinių, sidabrinų, auksinių, ar popierinių išvaizdoje. Nenoriu čia kalbėti plačiau apie kiekvieną pinigėlį, įdomia, žingeidią jo praeitį, tas dartinas yra numizmatu, Aš trokštu prabilti vieną-kitą žodelį apie U.S.A. centą varinį, Kuris labai arti rišasi su lietuvių tautos žmogumi - skulptoriu. Ne vienas nusistebės gal sužinojęs, kad "Lincolno cento" tėvu, Arba jo modelio kūrėju, yra mūsų brangus tautietis — Lietuvis, Viktoras Dominikas Baranuskas - Brenner'is, Gimęs 1871 m. birželio 12 d. Šiauliuose, prakilnis Aukštaitis. Būdamas antspaudo dirbėjas ir graviruotojo vaiku sumaniu, Jaunas ir gabus Viktoras pradėjo dirbti savo tėvelio dirbtuvėje, Išsyk Šiauliuose, vėliau gi Kaune, bet verslo konkurentų žandarų valdžiai įskundus, 1890 m. matome jį jau Amerikoje. Čia tuojau atsižymi savo aukštais gabumais svetimtaučių tarpe, Skulptūros ir gravitūros srityje, tat visai ir nenustabu, Kad už įžymus pinigų ir medalių modelius, ypač Beethoveno, Pasaulio parodose 1901 — 08 m. Buffalo, St. Louis, Paryžiuje gauna premijas.

Kaipo įžymiai asmenybei net pats prezidentas Theodoras Rooseveltas Po savo jam 1908 m. Panamos kanalo medalo sudarymui, Trumpai tariant, jo kūrinių darbais yra puošiami Paryžiaus, Liuksemburgo, Muncheno, New Yorko, Chicagos muziejai pinigų. U.S.A. "Indijono galvos" cento praslinkus guzavimo amžiumi, 1909 m. viešai tapo paskelbta kompeticija naujo cento modelių, Ir mūsų genialaus tautiečio V. Brenner'io "Lincolno" modelis, Ekspertų buvo priimtas iš daugelio tūkstančių pavyzdžių. Tat jo pagerbimui — ant cento kiekvieno tarpe kviečio varpų apačioje, Ir yra atspaudinta jo VARDARAIDES "V.D.B." aiškiai labai, Net ant 22.300.000 centelių, gi nuo 1918 m. po Lincolno petimi, Randasi labai mažytės raidelės, ves įskaitomos mikroskopiskai. Daug dar prakilnių įvairiems pinigams ir medaliams modelių Jis yra sukūręs gabiai, todėl U.S.A. valstybės izdo ministerijoj Jo šaunus paveikslas kaba šale "Lincolno cento" modelio gražaus, Ir skelbia garbingo Aukštaitiečio ir Lietuvos vardą amžiams istorijoj. Jis buvo taipgi didis žinovas, net žymi pasaulinė asmenybė NUMIZMATIKOS ir FILATELIJOS labai įdomiose mokslo srityse, Ir nepaisant savo vardo garsaus ir vietos aukštos valdžioje, Jis pasiliko visuomet uolus KATALIKAS ir veiklus lietuvis-patrijotas. Visuomet įtempto darbo spėkos ir visai netikėta staigi liga, Pakirto jo jau ir taip iš prigimties silpnoka sveikata, Ir sudėjęs kilnaus savo darbo gražiausius vaisius Ant aukuro žmonijos gerovės, 1924 m. geg. 5 d. mirė New Yorke. Taigi, didi garbė yra mums Amer. Lietuviams, sykiu ir Lietuvoms šiauliams, Kad iš mūsų pačių tarpo kilo taip prakilnus žmogus, Kurio labai sumaniais ir gabių rankų meno darbais Puošiasi pasaulio tautos Medaliais, o Amerika — savo pinigus!

PADANGES ARAS. —

Sausio — Jan. 26 d., 1952 m., Worcester 4, Mass. —

MIRĖ PAVYZDINGAS AMERIKIETIS

Gruodžio 21 d. 1951 m. po trumpos ligos Winter Park, Floridoje mirė Robert J. Caldwell, sulaukęs 76 metų amžiaus. Jis paliko liūdesyje šimtus įvairių tautybių draugų, kuriuos jis rėmė visokeriopais būdais. Jis gyveno pastoviai New Yorke, bet žiemos sezono gyvendavo prie Rollins College, Winter Park, kurią jis yra apšėičiai parėmęs.

Jis buvo žymus pramonininkas, daugelio veikalų autorius, labdarys ir mažųjų Tautų rėmėjas. Gimęs Louisville, Kentucky, jis apsigyveno New Yorke baigęs pradinis mokslus, ir studijavo Brooklyn Polytechnic Institute. 1927 m. jam buvo suteiktas garbės daktaro (LL.D.) laispmis už jo veiklą Amerikos visuomenėje.

Robert J. Caldwell lietuviams yra daug pasitarnavęs. Jis šių eilučių rašytojui papasakojo, kaip buvo prarastas Lietuvos pripažinimas de jure 1922 m. Jis pasakojo: "Man lankantis Washington valstybiniais reikalais, užėjau pas savo seną draugą Senatorių Lodge (dabartinio tos pavardės senatoriaus tėvą). Mums bekalbant apie Europą, senatorius manęs užklausė "Ką manai apie Lietuvą, kurios atstovai čion neseniai apsilankė, prašydami kad JAV ją pripažintų?" Aš jam pareiškiau, kad mes turėtumėm Lietuvą pripažinti, ir jam papasakojau apie savo kontaktus su lietuvišiais Paryžiuje, Taikos Konferencijoje, kur aš dalyvavau kaip Prezidento Wilsono specialus įgaliotinis, ir nušviečiau Amerikos lietuvių pastangas atkurti savo seną tėvynę ir jai padėti išgyyti tikrą demokratišką laisvę. Aš taipogi apibūdinau Herbert Hoover'io nusiteikimą apie Lietuvos sunkią būklę pasekoje Didžiojo Karo. Senatorius Lodge mane išklausęs pareiškė: "Gerai, pranešk savo draugams New Yorke, tegul atvyksta jų

komitetas, o aš Kongrese viską tuonių kitų valstybių.

Kai Dr. J. Šliupas buvo Lietuvos atstovu Londone, p. Caldwell ten lankydamsis 1923-24 metų laikotarpyje daug padėjo savo įtaką iškelti Lietuvos presyčių ir per tai išplėsti Lietuvos prekybinius santykius su Vakarų valstybėmis. 1929 metais p. Caldwell lankėsi Lietuvoje, ir tuo laiku matėsi su Lietuvos Prezidentu A. Smetona ir visa eile Lietuvos pareigūnų. Jis džiaugėsi matydamas, kad Lietuva skubiai keliasi iš griuvėsių ir daro pažangą savo ekonominiame, ir moksliniame gyvenime, apie ką jis dažnai Amerikon sugrįžęs kalbėdavo.

Taip kaip po pirmojo Pasaulinio Karo, taip ir antram Pasauliniam Karui ištikus, p. Caldwell ištisė pagalbą ranką šimtams nelaimėms ištiktų žmonių. Jis man yra sykį pareiškęs, kad begyvenų metų, jis buvo išsiuntęs virš 5000 maisto pakietų. Jis gelbėjo ne tik maistu ir kitais reikmenimis, bet ir pinigais, taip pat ir su affidavit'ais, vizų išgavimu, ir kitokiais būdais. Jo dosni parama studentams, mokslo įstaigoms, visokeriopa parama pabėgėliams be tautybės skirtumo (tarp jų ir lietuviams), liūdyja jo plačioms pažiūroms, dideliame žmoniškumui, ir sielos gilumui.

Ponui Robert J. Caldwell mirus, pasaulis nustojo dideles asmenybes, pasiryžusios savo turty ir gabumus paaukoti kilniam tikslui — kad pasaulis būtų geresnis jo ir ateities kartoms, ir kad mažų, kaip ir didelių, valstybių piliečiai galėtų gyventi laisvi ir laimingi. Jo atmintis bus pavyzdžiu visiems geros valios žmonėms, ir mums primins, kad buvo asmenybė, kuri virs tautų ir pažiūrų skirtumo įvertino žmoniškumą ir artimo meilę. Tik per tokias kilnias sielas bus atsiektas pastovi pasaulinė taika ir žmonijos laimė.

P. J. Žiurys

3 ŽINGSNĖI BŪTI 9 MYLIAS

Paskutinį kartą jūs paėmėte su... kur jūs šaukėte? Vaistinę? Ofisą? Garažį? Plaukų Kirpėją? Savo Draugą? Jūsų pašaukimas, į bilė iš vieno šių vietų, kainuoja jums tik tai keleta centų, bet sutau... Jums laiko, žingsnių, arba gal važiavimą automobily.

Jūsų pašaukimas, į bilė vieną iš šių vietų gumų mūsų moderniškaime gyvenime. šiandien jis turi didžiausią vertę kiek turėjo bilė kada.

Kaip visuose bizniuose, kylančios kainos reiškia aukštesnes ratas, bet šiandien su tiek daug daiktų pakilimu kainuose daugiau kaip telefono ratų pakilimai, abėna telefono sąskaita tikrumoj ima mažesnę šeimos budžieto dalį negu prieš 10 metų.

Kai kurie žmonės jau prašė telefono aptarnavimą dar yra be jo dėlto, kad mums trūksta reikalingų įrengimų. Šią padėtį pataisyti yra vienas iš mūsų didžiausių projektų. Kurie turi aptarnavimą, vienok, yra linkę pamiršti ar nepastebėti telefono tikrą vertę. Tiktai tck.ems naudotojam čia priminama apie telefono patarnavimo naudą.

The Telephone & TELEGRAPH Company
NEW ENGLAND

KIEK REPATRIJAVO Į SSSR LIETUVIŲ?

Repatrijacija paskiausiai visai sumažėjo. Per paskutinį pusmetį išregistravo grįžti tik 994. Iš Britų zonos per tą laiką buvo į SS-SR gražinti 73 proto ligoniai. Per visą IRO laiką Lietuva, tikriausiai — į Sov. Sąjungą grįžo 956, Latviją 1909 ir Estiją 256. Ir Šveicarija, ir kai kurios kitos valstybės pareiškė norą, kad bepročiai būtų gražinti į Sov. Sąjungą ar į tuos kraštus, kur paskiausiai gyvena, norėdamos tuo būdu jais kuo greičiausiai nusikratyti. Tuo reikalu sesijoje nepriimta jokio nutarimo, bet daugumas pareiškė nuomonę, kad ir toliau tegražintų tik tuos, kurie patys to nori. Šalpos or-jų atstovai aiškina, kad bepročiai tikrai nuo bolševikų nebėgo, bet tik nuo to bėgimo ir bolševikų teroro susirgo vėliau, todėl jų gražinti prievarta negalima.

Išleista instrukcija, kaip turi būti baigtos IRO operacijos ir emigracija. Visi atidėjimai ir neišspręsti ligi nustatytų datų klausimai turi būti baigti, o kas nustatytais terminais negalės pajudėti, tą bylos bus uždarytos. Ryšium su milijoniniu DP įkurdinimu IRO pravedė smarkią agitaciją ir tą faktą atžymėjo iškilmingu

posėdžiu, į kurį buvo sukviešta daugybė pareigūnų ir svečių, kalbas pasakė net pats "milijonininkas", buvo išleista per 10 spaudos komunikatų ir suruošta net Cocktail party, kurioj dalyvavo per 500 asmenų. Tik "milijonininku" buvo parinktas toks DP, kuris buvo nematęs bolševikų ir jų teroro pats neišgyvenęs, o Slovakiją buvo palikęs prieš bolševikams atvykstant. Milijonininko šeimą iš 4 asmenų Šveicarų vyriausybė specialiai atsigabeno lėktuvu ir visą laiką vaišino kaip savo svečius. Po IRO veiklos toliau treptiniais kiek galėdama rūpinsis šalpos or-jų sąjunga, pavadinta Standing Conference. Šioms organizacijoms bus prvesta ir dalis IRO turto. Šiuo metu IRO atstovybės uždarytos jau daugiau kaip 20 valstybių. IRO oficialiais duomenimis tarp to milijono įkurdintų DP Lietuvos piliečių buvo 59.209, Latvija 85.912, Estų 34.869. IRO spaudos biuleteny Nr. 231, išleistame vyr. būstinėj Zenevoje, tarp kitų DP, laimingai įsikūrusių svetur, iš lietuvių tarpo ar Lietuvos minima 23 m. Anna Gurvich, kuriai 1944 m. pavykę su savo broliu Samueliu ištrukti iš žydų ghetto Kau-

ne, miške sulaukti raud. armijos, o paskiau abiem pasiekti V. Vokietiją, kur jie išregistravo kaip pabėgėliai, ir galiausiai atvyko į JAV. Dabar ji dirba tekstilėjų modelių braižytoja, New Yorke, kur buvo apdovanojama stipendija New School for Social Research. Apie tokius Vaitonį, Snarskytę, iškilusius į aukštas vietas profesorius atstovaujantįs savo kraštui, minimajame biuletenyje betgi nieko neužsimenama.

Iš Duminės Lušnelės

Jumoristinių eilių knyga — višiem lygiai įdomi. Skaitykit ją dėl žingeidumo ir atsigavimimo. Joje rasite žmogaus didelę ambiciją nepasilikti dūmuose, bet kilti į šviesą ir siekti to ko lengvai negalima. Skaityt prisiminsite Lietuvą ir nusistebėsite iš šių eilių rašytojo, K. B. Kraučiuo, naudingų pamokinių. Knygos kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

NEPAMIRŠKIME PAREIGAS

Gyvenime taip yra, kad tuos asmenis labai ilgai atsimename, kurie kada nors kokį nemalonaus mums yra padarę, bet tuos, kurie mums yra padarę labai daug gera, tai labai greitai pamirštame. Labai skaudu, bet tikrąsiai tą rodo. Bet jei žmogus rimčiau pagalvotumei, daugiau atydos atkreiptumei, tai tu blogybių būtų galima išvengti ir nepamirštamą pareigą savo laiku atlikti.

Mes, naujai atvykę į Ameriką, kurie buvome ir net dabar daug kas dar vadina, DP, atvykome į šį kraštą dėka savo giminių, kurie sudarė mums reikalingus dokumentus. Tų dokumentų sudarymui teko padėti daug laiko ir vargo. Bet mūsų tarjamieji giminės nepagalvėjo laiko, nepabijoj vargo, kad tik pagelbėjus mums į šį kraštą atvykti. Ir kai atvykome, pirmomis eilėmis sėdome ant sprando tų giminių kurie mus ir įkurdino. Tiesa buvo ir tokių kurie gavę galimybę patekti į šį kraštą, nepasirodė giminėmis į akis, o nuvažiuojo savo keliais, kur jų laukė jau nauji giminės ir ten įsikūrė.

Sakau kad galimumą mums atvykti į šį kraštą sudarė giminės. Tačiau kokie giminės, daug kam tenka nutylėti. Bet jie mus atjautė ir mums labai daug padėjo. Už tai mes jiems švenčių proga nepamirškime nors padėkuoti; kuriuos galima asmeniai atkviesti, aplankyti ir padėkoti, o kurių asmeniai negalime aplankyti, tai nors pasiūskime padėkos laiškėlius. Tai bus mūsų padėka geradariui, o jam bus pasitenkinimas, kad už sugaištą laiką ir padėtą vargą nepamirštama padėkuoti. Ir tą mes turėtume daryti ne vieną kartą, bet kiekvienais metais švenčių proga, kaip yra priimta siuntinėti sveikinimus. Ir tas didelių sunkumų nesudarys, nes jei ne tie giminės, daug kas iš mūsų būtų atvykę į šį kraštą vėlesniu laiku, o kai gal ir šiandien dar tebelauktų Vokietijos padangėje, kaip kad šiandien dar yra laukiančių.

Jei kas nesuskubome tą padaryti prieš šventes tai tą galima atlikti ir vėliau, bet tik nepamiršti. Lietuviškas priežodis sako "geriau vėliau, negu nieka-

da." Susitinku tautietį, kuris iš Lietuvos yra atvykęs į Worcesterį prieš 45 metus, kuris nešasi laišką. Užkalbinu. Jis pasirodė pasveikinimą su Kalėdų šventėmis ir padėką už sudarymą galimybės atvykti į Ameriką.

— Ar daug "giminiečių" atsikviete į Ameriką?
— Nelabai daug. Arti 30 šeimų, o jei dūšiomis, tai gal per šimtelį.

— Tai gal turėjai plačią giminę?
— Ir to galima spręsti. Jei aš jaunystėje nebūčiau pakėlęs vargo ant savo sprando, neatjausčiau ir neturėčiau tokios gausios giminytės.

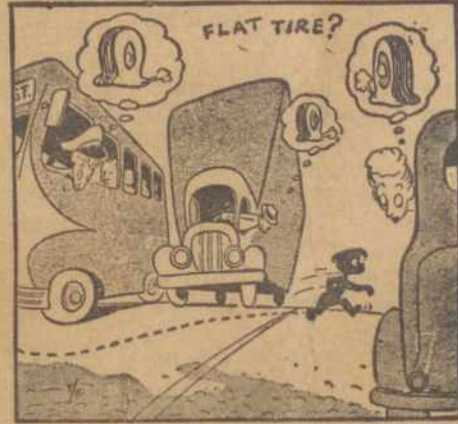
— Ar visi geradariai nepamiršta nors švenčių proga prisiminti padarytą gerą.
— Nu gi matai, kad jau viena pasveikinimą ir padėkos laiškėlių gavau, nors jis į Worcesterį nepasirodė, o nudrožė tiesiog į Chicagą. Bet kad mano sudarytais popieriais pasinaudojo, tai prisimena ir švenčių proga pasveikino ir išreiškia padėką.

Mūsų geradariai daug ko nereikalauja. Bet mūsų pareiga nepamiršti nors taip kukliai atdėkuoti.

DEEMS

BY TOM OKA

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

XXII

Gudų Bataliono Išvykimas į Frontą (1921 met.). Rubežiaus Apsaugos Tarnyboje. Divizijos Vado Kautynių Įsakymas. Vidaus Tarnyba Ir Gyvenimas Fronte. Paskaitos Apie Bolševizmą Ir Kovą Su Juo.

Tuo būdu, gudų atskiras batalionas ėjo pasienio gynybos tarnybą nuo kovo 17 iki birželio 7, t. y. tiek pat, kiek lietuviškieji daliniai, po trijų mėnesių pereinantieji į apsaugos rezervą. Nešdamas pasienio apsaugos tarnybą, batalionas nenutraukė kasdieninės rikiuotės mokymo, o taipogi šaudymo pratimų. Ypatingą dėmesį kreipiau į apmokomosios kuopos užsiėmimus, nes jos uždutis buvo paruošti puskarininkius, tuos busimuosius mažus viršininkus. Apmokomosios kuopos vadas, energingas kapitonas Sachovas, su savo padėjėjais, jaunesniais karininkais, neatitrukdamas pasienio sargybai nuo savo tiesioginių pareigų, nesutraukiamai tvarkė kasdieninius rikiuotės, šaudymo ir kitus užsiėmimus. Sėkmingesniai ryšiu tarnybos atlikimui prašiau Vyr. Kariuomenės Štabą paskirti man automobilių bet gavau tik motociklą ir tai apgėdusį, kuriuo tarnybiniams važinėjimams nuolat naudojosi ryšių kuopos vadas leitenantas Duble, greit ir tiksliai perdavinėjęs mano įsakymus ir parėdymus bataliono dalims. Aš pats dažniausiai naudojausi valdišku laišku.

Bataliono teismas buvo sudarytas prie bataliono štabo. Todėl, teismo pirmininkas pulk. leit. Federavičius (bataliono ūkio skyriaus viršininkas ir teismo narys pulk. leit. Gaidukevičius (nerikiuotės kuopos vadas) į teismo posėdžius Seirijuose atvykdavo iš Alytaus.

Teismo nariais dar buvo vienas viršila ir puskarininkis. Teismo reikalų vedėjo pareigas ėjo proporseikas Abzlatavičius, rusų caro laikais buvęs advokato padėjėjęs.

Svarbiausi kareivių nusikaltimai buvo: pardavimas aprangos šnapsui nusipirkti ir dezertiravimas. Liūdininkus prisaikindavo vis tas pats didžiai gerbiamas tėvas Joannas Korčinskis, staciatikų karo kapelionas.

Sėkmingą kultūrinę veiklą bataliono ka-

rių tarpe išvystę buv. Gardino miesto valdybos vice pirmininkas Vsevolodas Bojevas ir protorejūsus, karo kapelionas tėvas Joannas Korčinskis. Mano kviečiami jie atvykdavo į bataliono būstinę ir suruošdavo visą eilę paskaitų. Tėvas Korčinskis buvo garsus pamokslininkas, o advokatas V. Bojevas taip pat buvė žymus, dar caristinės Rusijos laikais, savo iškalbingumu. Ši kultūrinę darbą jie pradėjo dar batalionui reziduojant Kaune, o ir vėliau, persikrausčius mums į Seirijus, o dar vėliau — į Grinkiškį, jie savo veiklos nenutraukė.

Šioms paskaitoms aš surinkdavau karius gražioj dauboj, netoli bažnyčios. Visi karininkai ir kareiviai susėsdavo ant žolės pusračiu, o lėkoriai pasitalpindavo vidury.

Vyriausia šių paskaitų — pasikalbėjimų tema buvo bolševizmas ir ateizmas. Paskaitų pabaigoje aš pats karštai prabildavau karius, apie tą žalą, kurią nešė bolševizmas Lietuvai, stengdamasis per savo agentus paveikti kariuomenę: aš primindavau apie tuos bolševikus, kurie patekė į kariuomenės eilę, neradę savo karių tarpe savo skleidžiamam melui pritarimo, skubiai išsinešdindavo "saviesp". Su dideliu dėkingumu prisimenu dabar a. a. tėvą Joanną Korčinskį ir adv. Bojevą kurie, be jokios asmeninės naudos ar išskaičiavimų dirbo mūsų mažesniųjų brolių apšvietimui ir išgelbėjimui nuo baisaus pikto — bolševizmo. Tik dėka jų, batalione buvo, pagal to laiko karo teismo statistikos davinius, žemiausias nuošimtis komunistuojančių karių.

— XXIII —

Nedraugingas Nusiteikimas Lenkų Gudų Batalionui. Slaptas Bataliono Priešas. Išikovojimas Valdiškų Pinigų Ir Pabėgimas Išaiškintojo Karininko Į užsienį. Kunigo Pranešimas. Apsaugos Ministro Prof. Šimkaus Nusiginklavimo Įsakymas Batalionui. Kontrolinis Vizitas Vyr. Kariuo-

mens Vado Ir Krašto Aps. Vice Ministro. Skundo Melagingumas. Karo Kapeliono Tėvo J. Korčinskio Prakaiba.

Seirijų miestelio gyventojai lietuviai buvo labai geruose santykiuose su gudų bataliono kariais ir jų tarpe nekildavo jokių nesupratimų. Negalima to pasakyti apie Seirijų lenkuojančius gyventojus. Šie pastarieji iškart nusiteikė prieš batalioną ir to savo nusiteikimo nei nemanė slėpti — jie patys dažnai užkabindavo karius, klausdami, kodėl jie eina su lietuviais išvien, o ne su lenkais. Tegul sau lietuviai kariuoja su lenkais, kam jums kištis, be to, jūs gi gudai, esate lenkų piliečiai (!?) ir panašiai. Juos erzino gudų kalba, o ypatingai gudų dainos. I-moji kuopa su kulkosvaidininkais, rudenį sugrįžusį iš fronto, parsivežė daug įvairių karo dainų, kurias irgi išmoko ir dainavo ir kitos kuopos. Viena iš tų dainų nuo Dvinsko rajono, bylojo apie tai, kaip lenkai, bolševikams spaudžiant, vis traukias atgal, o lietuviai ir gudai vietoj jų turi kautis su bolševikais. "Lenkai bėga, o mes žygiuojame pirmyn" — toks šios dainos refrenas. Vietiniai lenkai, dėl tų dainų skundė gudų bataliono karius Seirijų klebonui kun. Grajauskui. Bet uždrausti šias dainas dainuoti aš neradau nei galimu, nei reikalingu. Ypač dabar, po Suvalkų Taikos Sutarties sulaužymo ir Vilniaus užgrobimo. Dar per daug gyva buvo skriaudų žaizda ir visų pasipiktinimas lenkų klastingais žygiais. O ir mūsų buvimo čia tikslas buvo ne taikingas, bet KARIŠKAS sienų gynimas nuo priešų, kuriuo ir buvo kaip tik lenkai. Tik atvykęs į Seirijus aš pirmomis eilėmis nuvykau pas kunigą ir mano prašomas jis mielai sutiko būti bataliono katalikiškos karių dalies kapelionu. Į bet kokius karininkų ramovėje rengiamus pietus ar pobuvius jis visuomet buvo kviečiamas, kaip mielas ir laukiamas svečias. Per Velykas aš su visais bataliono karininkais išklauskėme pamaldas ir pasveikinome jį su šventėmis.

Vienas graudus įvykis greitu laiku priverstė mane patikėti įtarimais, o netrukus mes visi įsitikinome, jog savo tarpe turėjo mes visi birželio mėnesyje vienas gudų bataliono karininkas — girtuoklis, išikovojęs valdiškus pinigus ir pabėgęs į lenkų puse. Šis karininkas buvo išaiškintas ir jau tu-

rėjo stoti prieš Karo teismą. Tai buvo neseniai priėmimo komisijos atsūstas bataliono karininkas, kurį aš kaip kulkosvaidininką, paskyriau į kulkosvaidžių kuopą.

Kuopos vadas, kapitonas Novošičkis, paskyrė jį kulkosvaidžių dalinio vadu, į sargybas prieš Druskininkų tiltą. Jis gavo piniginių avansą, žmonių maitinimui maistui ir arkliais pašarui pirkti. Bet greitai buvo pastebėta, kad šis karininkas girtauja ir spėjo išleisti visus jam patikėtus valdiškus pinigus. Gavęs apie tai iš kap. Novošičkio pranešimą, aš įsakiau jį pareigų atleisti ir uždaryti daboklėn (Seirijuose). Jis matomai iš kažkuri sužinojės apie ruošiamą jo areštą, pasiėmęs dar vieną kareivį, bandė pasprukti raitį per Druskininkų tiltą, lenkų pusėn, bet ant tilto juos sulaukė patuliai. Kareivį ir arklus sugrąžino į Seirijus 9 karininkas paspruko priešo pusėn. Apie karininko pabėgimą aš tuč tuojau pranešiau Vyr. Kariuomenės Štabui, pridėdamas kap. Martynovo pravesto tardymo protokolą.

Sužinojęs apie gudų bataliono karininko pabėgimą, kunigas Grajauskas parašė į Kauną skundą, kad VISAS GUDŲ BATALIONAS pasirodė bėgti lenkų pusėn ir, kad daug gudų jau pabėgo (!). Vietoj pulk. Žuko, Krašto Apsaugos ministro tuomet buvo paskirtas prof. Šimkus. Nepatirkinęs skundo tikslingumo, aplenkdamas vyr. kariuomenės vadą, šis profesorius davė įsakymą nuginkluoti atskirą gudų batalioną, tuomi žiauriai įžeisdamas visą karišką dalį iki šiol niekuo nenusižengusią, o priešingai, pasižymėjusią kovose su bolševikais ir lenkais, ginant Lietuvos Nepriklausomybę (Dvinskas — Panevėžys — Giedraičiai — Širvintai ir kt.). Daug gudų padėjo galvas už Lietuvos laisvę, o gyvieji gavo pasižymėjimo ženklus.

Tuo laiku kaip tik atvyko į Seirijus vyr. kariuomenės vadas gen. Žukauskas ir Krašto Apsaugos vice ministras Byla. Aš sutikau generolą Žukauską raportu. Generolas pakvietė mane į savo automobilių, kad drauge aplankius visus sargybas ir užtvartas, mano ginamojo baro pasienyje. Pakeliui aš pranešiau generolui apie karininko pabėgimą. Generolas tylėjo.

(Bus daugiau)

WORCESTERIO ŽINUTĖS

144 MIESTO jaunuolių bus pašaukti į militarišką tarnystę...

SKULPTORIAUS Petro Rimšos fondas dar randasi Worcesterio...

LIETUVAI Remti Draugijos skyriaus narių susirinkimas...

Pastaba: S. m. sausio mėn. "Amerikos Lietuvis" nr. 3 atpausdintame...

LIETUVIŲ Kureišos Veteranų skyrius 450 rengia savo metinį bankietą...

Pranešimas

Šių metų sausio mėn. (Jan.) 27 dieną, sekmadienį, 3 val. po pietų...

SUSIRINKIMAS

Darbotvarkėje: Raportai iš praėjusių metų veiklos, skyriaus valdybos rinkimai...

Visos Worcesterio lietuvių organizacijos ir draugijos, remiančios mūsų darbą...

M. Žemaitis, Lietuvis Remti Draugijos Worc. Skyriaus Pirmininkas

VIŠAS PAREIŠKIMAS

(Atviras laiškas p. J. Vizbarui-Sūdaviui, gyv. Worcesteryje)

Šių metų sausio mėn. 12 d. "Amerikos Lietuvis" Nr. 2 tilpo p. J. Vizbaro-Sūdavo straipsnis...

Minėtame straipsnyje p. J. Vizbaras-Sūdavas, visą savo išmintį ir kultūrininko gudrumą sutelkęs...

Kad malonus skaitytojas, užkliūves spaudos skiltyje šį mano laiška, galėtų susidaryti objektyvia nuomonę...

Liet. Remti Dr-ja, registruota charteriuota Mass. valstijos ribose ir turinti savo konstituciją...

LR Dr-ja maisto siuntiniais individualiai yra parūmęs sekancius — suminiu tik keleta...

Nejaugi man senam Amerikos lietuviui teks p. J. Vizbarui-Sūdaviui pirštu nurodyti, ant kiek aukščiau išvardinti asmenys...

I tai atsakymą, tikiu, suras pats ponas J. Vizbaras-Sūdavas, rodos, gyvenęs tremtyje, Vokietijoje...

Vietinė Worc. LR Dr-jos Sky-

riaus v-bą ir anksčiau ir dabar sudaro kaip tik pusę viet, senųjų lietuvių ir pusę naujųjų, taigi tremtinių...

Dabar noriu skaitytojui pateikti eilę pavardžių ir skaičių, kuriuos užtikiname pastarųjų LR Dr-jos veiklos metu...

Per 1950-51 mt. LR Dr-jos Worcesterio Skyriaus yra paaukojęs grūnais pinigais bei maisto siuntiniais...

LR Dr-ja maisto siuntiniais individualiai yra parūmęs sekancius — suminiu tik keleta...

Nejaugi man senam Amerikos lietuviui teks p. J. Vizbarui-Sūdaviui pirštu nurodyti, ant kiek aukščiau išvardinti asmenys...

I tai atsakymą, tikiu, suras pats ponas J. Vizbaras-Sūdavas, rodos, gyvenęs tremtyje, Vokietijoje...

LIETUVIŲ MOTERŲ VAJUS

Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Moterų Sąjungos Naujų Narių Vajus prasidėjo su naujais metais ir tęsis per šešis mėnesius.

A.L.R.K. Moterų Sąjunga yra fraternalė savišalpos moterų organizacija, jau 33 metų senumo. Organizacijos tikslas yra visas katalikes lietuves moteris ir merginas suvienyti.

Šita organizacija yra stipriausia ir turtingiausia Lietuvių Moterų organizacija per visą Ameriką, turėdama 69-nes kuopas. Ji yra tikrai vienu viena Moterų organizacija, kuri turi savo mėnesinį žurnalą, "Moterų Dirvą"...

Kreipiamės į visas Amerikos katalikes moteris prisirašyti laike vajuos, kada ištojimas yra nemokamai. Beveik kiekvienoje lietuvių parapijoje randasi Moterų Sąjungos kuopa.

Worcesterio Ateitininkai Dėkoja:

Worcesterio Aušros Vartų bažnyčios kleb. kun. K. Vasiui, kad leido bažnyčios salėje 1952 mt. sausio mėn. 20 d. Worcesterio Ateitininkams surengti vakarą-koncertą ir pasinaudoti kitomis patalpomis.

Providence'o klebonui kun. Vaitek'ui, muzik. Jonui Beinoriui ir jo vadovaujamiems vokalinių muzikos vienietams, kurie atvyko iš Providence į Worcesterį ir davė koncertą.

Panelėms I. ir L. Savickaitėms, kurios išmokino moksleivių aštuoniukę tautinių šokių ir pastarosios išpildė 2 tautinius lietuviškus, o muzikant R. liet. šokius, o muz. M. Marcinkevičiui, už pagrojamą tautinių šokių metu.

G. Pauliukonytei už deklamacijos.

Prof. kun. P. Dambrauskui, kaip vienam iš pirmųjų ateitininkų už tartą žodį ir su pažindinimą visuomenės su ateitininkija.

Ponioms ir panelėms: Kuodienė, Stanelienė, Leknickienė, Pauliukonienė, Kauševičienė, Kavaliauskaitė, Savickaitėms I. ir L. Rozevičiutei, Gražulėms, Vaitekaitytei, Janinai ir p. Bazikui, kurie savo darbu labai daug prisidėjo prie parengimo koncerto ir jo pasisekimo.

Visiems kitiems, kurie šokiui ar kitokiui būdu prisidėjo prie pasisekimo vakaro — koncerto. Taip pat ir visiems atsilankiusiems į koncertą — vakarą ir suteiktas aukas.

Worcesterio Ateitininkų Valdyba

LEGALS

Commonwealth of Massachusetts Worcester, ss. Probate Court

To all persons interested in the petition hereinafter described.

A petition has been presented to said Court by Adam Walter Antinovich of Worcester in said County, praying that his name be changed as follows: Adam Walter Antinovich to Adam Walter Anton.

If you desire to object thereto you of your attorney should file a written appearance in said Court of Worcester before ten o'clock in the forenoon on the fifth of February 1952, the return day of this citation.

Witness, CARL E. WALSTROM, Esquire, First Judge of said Court, this fourth day of January in the year one thousand nine hundred and fifty-two.

F. JOSEPH DONOHUE, Register.

Kiant ir naujakurių, ateiti į šią dr-ja, įsirašyti nariais, rinktis pagal savo skonį ir pageidavimus valdomuosius organus ir dirbti tą šventą ir neveltį ar vargą patekusių Lietuvos vaikų paremimo — šalpos darbą, kol Nepriklausomybės Aušra vėl nušvis Tėvynėi Lietuvai! M. Žemaitis, Liet. Remti Dr-jos Worc. Skyriaus Pirmininkas

Šv. Stepono Parap. 40 val. Atlaidai

Pirmojo krikščionių kankinodijakono, šv. Stepono vardu bažnyčioje, 16 Hamilton gatvės, Worcesterio, 40 valandų atlaidai įvyksta sausio mėn. 25-27 dienose, 1952. Pradžią įvyks penktadienį, 8 val. ryte su iškilinomis šv. Mišiomis ir užsibaigs sekmadienį, 3:30 — 4:30 su šv. valanda. Užlaikant bažnyčios šalykatas 4 sąlygas: išpažintis, šv. komunija, bažnyčios aplankymas ir 6 poterėliai — kasdien galima pelnyti visuotinius atlaidus už save, savuosius, gyvus ir mirusius.

Šioje parapijos bažnyčioje uoliai, darbščiai ir kitiems pavyzdinai per 7 metus klebonauja jo prakilnybė prelatas monsioras Jonas F. Reilly, Ph. D., kuris yra dabartinio ir pirmojo Worcesterio, Mass. vyskupo Jo Ekscelencijos Jono - Juozapo Wright'o, D.D., vyriausio patarėjo, sykiu ir Vyskupas Oficialas, taipgi ir nuosirdus bičiulis visų Worcesterio ir apylinkės lietuvių. Šioje parapijoje kartą su kitais sielų išganymui darbuojasi ir mūsų tautietis-kun. S. J. Vembrė—Papangės Aras. Padangės Aras

Pasiklauskit savęs, argi tai nebūtų gėda, kad kitų tautų organizacijos auga ir bujoja, o mes lietuviškos katalikės moterys ir merginos, turėdamos tokią kilnią organizaciją nesiskaitytume nare?

Kreipkitės dėl platesnių informacijų pas Moterų Sąjungos direktorę Mrs. Tekla Muzeika 9 Ashmont Ave. Worcester, Mass. arba kreipkitės pas Centro pirmininkę Julė Mack, 9 Dean St., Worcester, Mass.

RADIO ŽINIOS

Susirinkimas

Lietuvių Demokratų Lygos susirinkimas įvyks pirmadienį sausio (Jan.) 28-tą, 7:30 val. vak. Worcesterio Alaus darymo kompanijos name, prie Ellsworth gatvės. Bus vaišės, taipgi bus įstatyti kandidatai del šios Lygos valdybos šiemis 1952 metams. Valdybos rinkimas įvyko vasario (Feb.) 25, 1952.

Tad visi šios Demokratų Lygos nariai, ir kurie norite tapti jos nariais, malonėsite atvykti į šį susirinkimą.

Worc. Lietuvių Demokratų Lygos Skelbėjas, Walter C. Kamendulis

Lietuvių Radio Korp. radio programą sekmadienį, sausio 27, per stotį WHEE, 1090 kil. (antoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. rvtė bus sekantis: 1—Fa'cons Radio Ork Muzika. 2—Dainos. 3—Magdūtės Pasaka. Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirst, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broad way., So. Boston 27, Mass

BRITAI NESOTŪS

MITYBOS ministeris Lloyd George skelbia, kad mėsos davynis sumažinamas antru kartu, Churchillui perėmus valdžią. Savaitės mėsos norma nuo 19.8 centų vertės sumažinama iki 16.32 centų. Bekono norma nuo trijų uncijų pakeliamas iki keturių uncijų per savaite.

Šv. Kazimiero Dr-jos Pramoga

Sv. Kazimiero draugijos užgavėnių pramoga bus sekmadienį, vasario 3-čią, Lietuvių Ukėšų Klubo salėje. Pramoga prasidės 5-tą valandą po pietų. Kviečiam visus draugijos narius ir šio miesto lietuvius atsilankyti.

Worcester GAS LIGHT CO., 240 MAIN GATVĖS Tel. 2-2811 - Worcester, Mass.

ISBANDYKITE Jį PIRMA KAIPIRSITE

Jūs galite išbandyti Visai Naują BENDIX Automatišką Dujomis Varomą DŽIUVINTOJĄ Jūsų Namuose Per 10 Dienų Visiškai Nemokamai Mes pristatysime ir įtaisysime be jokių išlaidų jums, kada yra dujų vamzdis užtektinai didumo kambary, kur bus pastatytas džiovintojas.

Laidotuvių Patarnavimas

Zemiausios Kainos, Pradedant \$200. MATHEW A. CINSKY 340 HARDING GATVĖS TEL. 5-5898

Kiekvienas Lietuvis

kuris siejosi lietuviškąja kultūrine kuryba skaito, remia ir platina Pasaulio lietuvių Mokslo, Literatūros Bei Meno ir Visuomeninio Gyvenimo Mėnesinį žurnalą

AIDUS

Aidus redaguoja rašytojas Antanas Vaičiulaitis Aidų prenumerata metams \$5.00 Susipažinimui vienas numeris siunčiamas nemokamai Užsisakyti galima pas vietos Aidų platintojus ir ar AIDU Administracijoje:

AIDAI, KENNEBUNK PORT, MAINE

Tenelieka nē vieno lietuvių, kuris neskaitytų Kultūros žurnalo AIDAI

FRYRYTE DEEP FRYER AUTOMATIC ELECTRIC \$28.95 terms if desired Wonderful for clams, lobster, chops, chicken, potatoes, onion rings, doughnuts, fritters... 101 nutritious appetizing treats. With automatic heat control and signal light, you can't help doing a perfect cooking job.